

give Forklaring, om der i den vurderede Ejendom findes de nødvendige Vinduer og Døre. Det behøver vistnok ikke at staa der nu til Dags. Og saaledes forlanges Oplysninger om flere lignende selvfølgelige Ting, som Vurderingsmændene ganske vist let kunne give Beskrivelse af, men der er dog noget irriterende ved saaledes at skulle sidde og skrive ganske selvfølgelige Ting. Men med Hensyn til den Beregning, der skal udføres ifølge Instruksen og Formularen, er det meget værre. I det hele mener jeg ikke, at denne Beregning har noget at sige; men næsten meningsløs bliver den, naar den skal udføres paa den Maade, som der staa i Instruksen og Formularen. Den skal nemlig udføres saaledes, at der for Indtægternes Vedkommende skal beregnes, hvilken Værdi Kornproduktionen har. Vurderingsmændene skønne over, hvor mange Fold, der kan beregnes at være avlet, og derefter beregne, hvor mange Tønder Hvede, Rug, Byg eller Havre, der er produceret, og dernæst skulle de regne ud, hvor megen Indtægt Ejeren derved har faaet, ved at multiplicere det udfundne Antal Tønder med Gennemsnitsprisen af de sidste 24 Aars Kapitelstakst med Udskydelse af de to højeste og de to laveste. Naar de dernæst komme til Driftsudgifterne, skal de udregne, hvad der medgaar til Udsæd. Disse Tønders Værdi skal atter beregnes efter Gennemsnits-Kapitelstaksten, som jeg nævnede før. Man skal endvidere beregne Foderkorn, der medgaar til Husholdning, til Besætning og Smaakreaturer paa samme Maade, efter samme Gennemsnits-Kapitelstakst, og naar man da er færdig med hele denne Beregning, viser det sig saa godt som altid, at de to Summer gaar akkurat lige op og op. Nu om Stunder er det jo sjældent, at der sælges Korn, i hvert Fald er det ikke Tilfældet paa den Egn, hvor jeg bor, saa naar der vurderes Ejendomme, hvor der ikke sælges nogen Sæd fra, bliver Resultatet saaledes, at Indtægter og Udgifter paa disse tre Poster akkurat opveje hinanden. Det vilde være meget heldigere, om det blev indrettet saaledes, at denne Beregning kun skulde udføres i Tilfælde af, at der solgtes Korn, og da kunde Beregningen gøres efter Gennemsnits-Kapitelstaksten, som jeg nævnede. Med Hensyn til Udregningen af Tiendeafgiften er akkurat det samme Tilfælde. Skønt man over for Udgifter til Skatter og Afgifter, til Amtsrepartitionsfonden og Kommunen og ligesaadan med Hensyn til Brandafgiften maa rette sig efter, hvad Ejeren har svaret det sidste Aar, er det samme

ikke Tilfældet med Tienden; der maa man ikke rette sig efter Ejeren's Kvittering for det sidste Aars Afgift. Der skal man ligesom før med Hensyn til Kornproduktionen gøre en Beregning over, hvor meget det vil blive efter Gennemsnits-Kapitelstaksten. Man faar altsaa en Pantebogsattest, der udviser, hvor mange Tønder, Skæpper, Fjerdingkar og Potter Rug og ligesaadan hvor mange Tønder, Skæpper, Fjerdingkar og Potter Byg og Havre, der skal svares i Præstetiende. Det samme Spørgsmaal rejser sig med Hensyn til Kirke- og Kongetiende, saa det er en meget stor Beregning, der skal udføres, og naar man saa er færdig med Beregningen og ser efter, hvad Manden har svaret i det sidste Aar, er der maaske 25 Øre eller 50 Øre mere eller mindre. I det hele taget kan det ikke have nogen Indflydelse paa Vurderingssommen; om der skulde blive en lille Forskel her. Lige saa godt som man kan rette sig efter det sidste Beløb af Kommuneskatter, Amtsrepartitionsfond og Brandhjælpsspenge, kunde man gøre det med Hensyn til Tiendeydelsen. Jeg kan nævne, at Vurderingsmændene ogsaa skulle beregne, hvor meget vedkommende Ejer har i Udgift til Landhusholdningen, altsaa hvor mange Pund Sukker, Svedsker, Kaffe o. s. v. vedkommende Mand bruger aarlig. Som jeg sagde, jeg mener ikke, at Beregningen har meget at sige, og selvfølgelig ere Vurderingsmændene, inden de ere færdige med Beregningen, enige om, hvad de ville vurdere vedkommende Gaard til, og hvis Beregningens Indtægtsoverskud ikke kommer til at staa i et nogenlunde passende Forhold til Vurderingssommen, ville Vurderingsmændene selvfølgelig ikke forandre noget ved denne, men derimod ved Beregningen ved at lægge et Par Hundrede Kr. til paa f. Eks. Salget af Kreaturer eller trække noget fra den Sum, man har bestemt til Indkøb til Landhusholdningen.

Efter de Oplysninger, jeg her har givet om denne Sag, er jeg sikker paa, at den ærede Justitsminister, som den praktiske Mand han er, vil lade udarbejde ny og mere tidssvarende Instruks for stor Lettelse for de mange saakaldte offentlige Vurderingsmænd, vi have i Landet.

Busk: Naar jeg har bedt om Ordet, er det nærmest for at rette et Spørgsmaal til den højtærede Justitsminister, og det er ingenlunde min Hensigt at komme dybt ind paa Storpolitikken. Det synes jeg, vi Venstremænd foreløbig slet ingen Anledning have til. Vi have jo faaet et Ministe-